

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Împare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 3375/923.

Circulară

către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din eparhia Aradului.

Prea Ven. Consistor mitropolitan din Sibiu cu Nr. 309/922 M. din ședința sa plenară ținută la 21 Sept. (4 Oct.) a. c. în chestia preoților ieșiți din serviciul bisericesc, a luat următoarea hotărâre principală:

Preoții, cari fără încredințare specială din partea bisericii au părăsit funcțiunea lor bisericască și au îmbrăcat diferite diregătorii lumești, — în afară de învățământ, — pe timpul cât nu sunt în funcțiune bisericască nu pot exercia în calitate de preoți drepturile constituționale emaneate din caracterul oficial preoțesc și nu pot exercia nici drepturile constituționale asigurate prin Statutul organic mirenilor, — nepierzându-și prin părăsirea funcției bisericăști caracterul preoțesc.

Faptul părăsirii funcției bisericăști și intrarea în funcțiuni lumești însă în sine nu-le alterează drepturile, pe cari le au în calitate de parohieni potrivit §§-lor 6 și 7 din Statutul organic, cu excepția dreptului activ și pasiv electoral pentru și în corporațiunile protopresbiterale, eparhiale și mitropolitane.

Ceea ce prin aceasta se aduce la cunoștință spre știre și conformare.

Arad, din șed. cons. a sen. bis. ținută în 19 Oct. (1 Nov.) 1923.

Joan J. Papp
episcop.

Nr. 3365/923.

Aviz oficial.

În editura Societății tipografice bucovinene în Cernăuți a apărut un volum de „*PREDICI*” pentru toate duminicile și sărbătorile anului bisericesc, edate de domnii Dr. I. Tarnavschi cons. consist. fost predicator catedral, Dr. I. Vască predicator catedral și O. Sorcean, predicator catedral, Tomul I, duminicile Triodului și Dumineca Invierii. Anexe: Paraneze ocazionale. Prețul 35 lei, care să se trimită anticipativ la adresa C. Sa Dr. I. Tarnavschi cons. consist. Cernăuți, Reședință.

Domnii autori în prefață aduc la cunoștința cetitorilor, că predicile și paranezele cuprinse în volumul I, formează numai începutul ciclului complet de predici pentru toate duminicile și sărbătorile anului bisericesc, ce și-au propus să le editeze. Astfel în *alte patru* ce vor urmă, au de gând să continue și să încheie însărcinarea, la care s’au angajat.

Prin editarea acestei colecții de predici se face bisericii și păstorilor ei sufletescu cel mai mare serviciu binevenit.

Predicile din volumul I, cari au apărut, sunt lucrate cu multă competență și îngrijire, ușor de înțeles. Autorii așa zicând vorbesc suflet la suflet, în mod natural, nemăestrit și convingător.

Cetindu-le, simți căldura credinței și dragostei creștinești.

Le recomandăm Onor. preoțimi cu toată căldura.

Arad, din șed. Cons. a Sen. Bis. ținută în 19 Oct. (1 Nov.) 1923.

Joan J. Papp
episcop.

Impresii dela congres.

Dorința preoțimii noastre, din aceste părți, s'a realizat. Hotărîrea comitetului central al Asociației clerului, de a se ținea congresul la Arad, a satisfăcut dorinții arzătoare a preoțimii dela aceste periferii ale Metropoliei, ca și noi să putem participa la adunările, în cari se tratează despre agendele misiunii noastre în împrejurările schimbate. Nu numai din rapoarte, ci din proprie intuiție să luăm duhul însuflețirii și al orientării în problemele mari ale vieții pastorale, dela cei mai inițiați și specializați în diferitele ramuri ale acestei înalte și grele misiuni. De aceea a și fost congresul bine cercetat.

Caracterul congresului, precum știm, a fost misionar. Punctul culminant al discuției a fost: „Cum putem duce pe Hristos în mijlocul credincioșilor noștri“.

Intr'o atmosferă înălțată, s'a cetit conferința elaborată de păr. protopop, Dr. St. Cio-roian, pe temeiul unor vaste cunoștințe, arătându-ne multe căi și mijloace, prin cari avem să coborîm pe Hristos în mijlocul poporului. Firul discuției însă, și îndeosebi, păr. arhmandrit Scriban, ne-a dovedit, că concentrându-ne pe un câmp mai răstrâns s'ar ajunge scopul. Eu, unul așa am înțeles. La hotărîri concrete nu s'a ajuns, ceace dovedește, că problema e mult mai complexă și reclamă studiu profund și îndelungat.

De oarece nu s'au adus hotărîri în această privință, mi-a fost dat să aud pe unii membri ai congresului întrebându-se: „Cu ce rezultat mergem acasă“? „Cu nimic“, răspundeau alții. Dar nu a fost așa. Foloasele le-am putut constata venind acasă, după ce am avut timpul necesar ca să medităm asupra lucrărilor congresului.

Am admirat cuvântul de apostol al I. P. S. Mitropolit, carele, prin definițiunile ce le-a dat religiei și altor noțiuni din sfera misiunii noastre, ne-a purtat prin sferele înalte ale idealului sublim, ce ne-a răpit ființa. Iar prin lămuririle păr. arhim. Scriban, ca specialist în activitatea misionară, ni-s'a lărgit cercul orientărilor.

Dar în firul discuțiilor s'au accentuat și tășuri, cari au coborît nivelul, au atăcat armonia, care trebuie să caracterizeze corpul preoțesc, întrunit în numele Domnului, ca să facă apostolie.

După părerea unora s'a observat și o suflare ușoară de politicianism.

Eu nu știu să-mi dau seama, la ce vor fi folosit tășurile, e sigur însă, că vor fi discutat pe mulți. Această deducție o trag dela mine.

Eu am considerat problema misiunii interne ca având 2 laturi: pozitivă și negativă. Cu laturea pozitivă s'a ocupat conferențiarul și întreagă discuțiunea a accentuat numai laturea pozitivă, insistând anume asupra faptelor pozitive, cari sunt de săvârșit pentru a coborî pe Hristos în mijlocul poporului. Un singur glas, al unui tinăr frate în Hristos a atins, fără nici o motivare, ca preoții să nu se înroleze în partidele politice, — dar fără a fi avut resunet.

Tășurile m'au reținut și pe mine de a nu lua parte la discuțiune, deși dori-am să insist asupra laturei negative a problemei. Cred că nu va fi fără interes a să ști ce voiam să susțin și sper, că va veni timpul, când congresul va respecta vederile mele. Iată, despre ce e vorba.

În împrejurările, în cari ne aflăm de prezente, ducerea lui Hristos în mijlocul credincioșilor o putem zugrăvi în formă plastică astfel: Pe preotul îmbrăcat în ornate, îl vedem luând pe mâni, cu toată smerenia, icoana pe care e zugrăvit chipul Mântuitorului și pornind de pe drumul ce cade afară de hotarul comunei sale, care traversează, pe un colnic, printr'o pădure deasă. Dar drumul e plin de bolovani de pietri și acoperit de tufe de spini, peste cari nu poate răzbate. Deci, ca să-și ajungă scopul, ca să ajungă în mijlocul poporului, va trebui, ca mai întâi, în oarecare fel să stăruie a-se delătură piedecile, să curețe bolovani și să târșască spinii, ce-i stau în cale. Aceste 2 obstacole ce închid preotului calea misiunii interne sunt: lipsele de ordin material și politicianismul. Aici aș fi avut multe de spus, dar de data aceasta rețin 2 momente: până când preoții noștri, în lipsă de case parohiale corespunzătoare, sunt condamnați a locui prin colibi, ba, s'a întâmplat, că un preot, în comună cu sediu protopopesc, să locuiască în altă comună, de unde și-a administrat parohia; și până când preoții nu vor avea o disciplină, care să-i opriască de a-se face robii politicianismului, care-i divizează în diferitele partide, urându-se între sine și urându-se cu poporul, care e de altă nuanță politică: până atunci nu putem aștepta, ca preotul să ducă pe Hristos Mântuitorul în comuna sa, — în butul celor mai salutare hotărîri de ale congreselor noastre.

În nex cu acestea mai avem observarea,

că primul congres, la 1919, s'a ocupat cu viața politică a preoției și, în a V-a ședință a sa, a hotărât între altele că: „*In activitatea sa politică preoțimea se angajează a păstra cea mai deplină solidaritate, pentru validitatea principiilor sale*” și în concluz s'a mai adăus: „*Ca comitetul central al Asociațiunii să aibă atribuția de a da directive preoției în cele politice*”. Constatăm, că aproape la 3 ani după acest congres, s'au efectuat alegeri pentru corpurile legiuitoare și preoțimea, fără directive dela conducerea acociațiunii, a luat parte la alegeri, divizată după partide, cu disconziderarea „principiilor sale”. Și urmarea o știm: unii preoți izgoniti din sate, alții trași pe banca acuzaților, de unde i-a mântuit amnesia și condamnarea cea mai grea de ziaristică, — de care Bunul Dumnezeu să ne ferească în viitor.

Iată, aceste momente va trebui să dea de gânduit Asociațiunii clerului și, în deosebi, conducătorilor ei ca, dacă nu mai nainte, cel puțin deodată cu fixarea normelor pentru misiunea internă, să inziste din toate puterile la delăturarea acestor obstacole.

Nicolae Crișmariu, preot.

Al IV. congres religios în Arad.

La sinodul cel mare ecumenic din Nicea, ținut în zilele împăratului Constantin cel Mare la anul 325, au luat parte 318 Sfinți Părinți Arhieri, 86 preoți mai mulți diaconi și monahi învățați, așezând 20 canoane, cari cuprind în sine îngrijirea pentru cler și poporul credincios în privința susținerii dogmelor din sf. scriptură în curățenia și genuitatea lor. Dacă ne-am putea transpune numai pe un moment în mijlocul acestei adunări sfinte de Arhieri, preoți, diaconi și monahi, am simți greaua sarcină, care a apăsât umerii, creierul și mintea doritorilor de izbândă a religiei lui Isus. Și dacă am stă față în față cu dușmanii înverșunați, cari negau dimpreună cu preotul bisericeii alexandrine Arie dumnezeirea lui Hristos; am simți și noi sudorile reci, cari au curs pe fețele acelor Arhieri și Sfinți Părinți, cari apărau creștinătatea și adevărurile de credință așa după cum le-au lăsat Apostolii.

Cu puțină mângâiere sufletească au adormit în Domnul acești mari luptători și apărători ai dogmelor și doctrinelor bisericeii creștine, căci aproape după fiecare sinod ecumenic, urmau ereticii profesând erezii de tot felul;

mare însă a fost răsplata muncii lor, căci timpul și veacurile viitoare au făcut din munca lor, din canoanele așezate de ei simboale de credință eternă, fruct dulce, din care își alimentează azi sufletul, ostașii credinței lui Isus.

Duhul vremurilor de demult începe să se reverse iar peste noi. Asociația Andreiu „Șaguna” a clerului ort. român din Metropolia Ardealului, condusă de Duhul Adevărului, voinde a perfecționa metodele de păstorire a clerului, iar poporului să-i dea un nou Duh de viață, în zilele de 10/23 și 11/24 Octombrie a 1923 a ținut al IV-lea congres religios în orașul Arad.

Delegații organizațiilor preoțești din alte părți ale țării, delegații așezămintelor publice, politice, școlare, culturale, militare și toți doritorii de lumină și progres obștească au alergat să primească dela aceasta adunare Duh nou și Duh Sfânt pentru tămăduirea pătimilor și înălțarea sufletului, esprinând totodată adevărul că, religiunea nu e o invențiune și o meserie a preoților, ci e un bun comun și singurul razăm, care poate fi în stare să formeze caractere firme, societate bună, țări și state puternice.

Ținerea unui congres religios pentru orașul Arad ieră necesar. Orașul Arad, ajuns oraș de graniță, unde se schimbă mai mult valuta și marfa, începe a schimba încetul și modul de traiu al locuitorilor, căruia îi urmează schimbare în modul de gândire, schimbare în datini, credințe și obiceiuri.

Tot ce a avut Metropolia Ardealului mai select și mai bun, cu un plus de forțe binevenite dela frații din vechiul regat s'au pus în lucrare puterea, mintea și sufletul pentru dezlegarea cu succes a problemei: „*Cum putem duce pe Hristos în mijlocul credincioșilor noștri*”? . . . Cel ce a petrecut cu seriozitate firul discuțiunilor din acest congres religios a simțit reînviată energiile a celor de odinioară Sfinți Părinți, cari prin epocalele lor sinoade au pus bază solidă religiei lui Hristos. Energia și frământarea de minte a ilustrelor fețe bisericești din acest congres religios nu s'au cheltuit înzădar; căci dacă și n'am putut dezlega pe deplin marea problemă, cum să ducem pe Hristos în mijlocul credincioșilor noștri, totuși aceasta întrebare va răsună viu în urechile noastre și precum miraculoasa întrebare de „*Quo vadis*” a întors pe Saul la lumină astfel și întrebarea congresului IV-lea religios din Arad cu timpul ne va duce la calea cea adevărată. Iară până atunci noi să urmăm calea cea veche și cu-

noscută, calea și drumul pe care El a venit la noi adecă calea celor trei chemări mesianice a lui Isus: profetică, arhierescă și învățătoarească.

Deci în mijlocul credincioșilor noștri vom duce pe Hristos: profetindu-L, predicându-L servindu-I și învățându-L.

Ioan Evuțian, preot.

Cerc religios în Chieriu.

În ziua de 24 Aug. (6 Sept) c., preoțimea tracului Șiria s'a întrunit în conferința de toamnă.

În sfânta biserică ne așteaptă deja un popor număros, de pe fața căruia cetești bucuria de a vedea în sinul lui atâta preoțime. Liturgia este celebrată în sobor. Ecteniile rostite sărbătorește, răspunsurile liturgice date corect de corul țărănesc întonat de vrednicul preot local Ispas ne-a dat o adevărată satisfacție sufletească. Deasupra tuturor planează o atmosferă sfântă. La priceasnă pâr. Adrian Popescu urcă amvonul și ține încordată atențiunea credincioșilor asupra cuvântării sale „Despre credință.”

După săvârșirea „Chemării Duhului sfânt” trecem la școala confesională unde să începe ședința Părintele protopresbiter președintele despărțământului și de astădată prin cuvântul său prezidial ne-a sărit într'ajutor cu îndemnurile sale, punând la inima fiecărui preot ca să pună un deosebit pond pe predică și catechizare, mijloace prin cari preoțimea va putea satisface marilor sale îndatoriri.

Intr'o atmosferă liniștită pâr. Adamovicu își cetește dizertația sa „Primejdia sectărilor și mijloacele de combatere”, în care desvoaltă precis pericolul iminent, atât pentru biserică strămoșească cât și pentru stat, provenit din propaganda pe față a acestor vrășmași a instituțiilor noastre naționale Dizențantul este viu aplaudat pentru lucrarea sa binestudiată.

Timpul fiind înaintat ne retragem la masa ospitalieră a părintelui Ispas.

După masă să continuă ședința. Părintele Ioan Petrișor își cetește dizertația despre „Misiunea învățătorială a preoțimei”, în care cu citații din sfânta scriptură caută a demonstra eficacitatea predicii și a catechizării.

Să discută asupra aflării mijloacelor pentru combaterea sectelor religioase. Din aceste discuții la cari iau parte mai mulți preoți, reiese că preoțimea de fapt folosește toate mijloacele posibile pentru împedecarea acestui flagel, dar stă neputincioasă în fața faptului, că înșiși autoritățile civile ar sprijini acțiunea subversivă a sectarilor prin faptul că-i lasă neconturbați în propaganda lor sgomotoasă. Doleanțele preoțimei în cazuri date sunt trecute cu vederea,

dreptce preoțimea întrunită cere ca congresul Asociației clerului să compună un memoriu adresat către autoritatea supremă de stat, în care să se expună doleanțele preoțimei, precum și mijloacele de propagandă subminătoare a sectarilor.

Să mai cere din partea preoțimei ca forurile competente ale Asociației clerului să intervină la Ven. Conzistore ca să fixeze o diurnă convenabilă pentru preoțimea, care ia parte la adunările Asociației.

După cetirea unor comunicate ale biroului central al Asociației, preoțimea prin glasul părintelui Stana dă expresia viilor sale mulțumiri pentru tactul și înțelepciunea cu care pâr. protopresbiter preș. desp. a condus ședința.

Ne-am îndepărtat satisfăcuți sufletește primind îmbărbătare în lupta pe care avem să o ducem.

Raportor.

Primejdia pocăitismului și mijloacele de combatere.

Preaonorate Domnule președinte,

Frați Colegi!

Fiind fixat în programul întrunirii noastre preoțești de azi un punct de o extremă importanță, tinzând la aflarea mijloacelor eficace de a contrabalansa propaganda întinsă, ce o fac misionarii pocăiți străini de sufletul poporului nostru, mi-am propus a spicui — după puțină — unele momente mai de seamă, dorind a stârni o discuție temeinică, din care discuție să reiasă armele potrivite pentru combaterea și chiar nimicirea acestei propagande.

Apariția acestei boale otrăvitoare de suflete creștinești dotează de mulți ani.

Dela semnalarea ei, paznicii trezi ai credinței strămoșești — preoții români ortodoxi — au luptat din răputeri prin mijloacele de cari dispuneau pentru a o împiedeca în lăfire, durere însă cu toată râvna și mijloacele întrebuintate, n'au putut obține rezultatele dorite, în consecință această molină ș'a făcut ravagiile sale, ravagii izbitoare, de cari azi sângerează întregă biserică română ortodoxă.

Constatat fiind progresul nefast făcut de această pecingine a pocăitismului în dauna turmei dreptcredincioase, văzând cu durere cum să răiește zi de zi, ni-să impune, ca bine dându-ne seama de pericolul în care să găsește azi biserică noastră, să găsim mijloacele potrivite de luptă, pentru de a o dacă nu chiar stârpi, cel puțin împiedeca în lăfire.

Să destăinuim acești lupi răpitori fără cruțare și prin arme potrivite și bine întrebuintate să-i ținem la

depărtarea cuvenită, asigurând astfel integritatea turmei nouă încredințată.

Ca ori-ce boală contagioasă, dacă în momentul apariției ei nu-i găsești leacul prin care s'o oprești în întindere, deslănțuindu-se în toată furia, va avea efecte dezastruoase, întocmai în fața unui dezastru religios-moral stăm și noi preoții, dacă în fața primejdiei declarate deja de mult, și pe mai departe vom uza de acele mijloace învechite dovedite ca insuficiente, condamnați fiind a înregistra mereu numărul nesfârșit al timelor.

În dorința de a găsi mijloace, cu cari să putem stângeni activitatea înstrăinării de suflete creștine, aflu necesar a face diagnoza acestei boale. Un medic conștientos, totdeauna pentru a putea constata origina boalei, caută cauzele, cari au provocat-o, ajutându-i mult la aflarea leacului vindecător. Să căutăm și noi cauzele! Cari sunt cauzele, că credincioși noștri să lasă așa ușor infectați de otrava învoțăturilor împărtășite lor de misionarii pocăiți? Vor fi ele multe ori puține, dar vom stărui aspru celor mai de seamă.

Trecând peste cauzele mai mici, ca: certuri și aite neajunsuri, cari determină la dărsirea bisericeii, semnalez una, care în primul rând să poate a scrie preotului.

Și anume prima și cea mai de căpetenie e a se căuta *în lipsa de hrană sufletească*, de care ar trebui împărtășiți credincioșii, adecă *lipsa de predică*.

Predică stăruitoare ar trebui mai ales în comune, unde bântue acest vânt nepraznic. Socot a-l putea împrăștia cu succes, — înțeleg a pune stavilă trecerilor — prin alegerea și explicarea anumitor texte din biblie, în cari culminează susținerea rătăcirilor. Spre acest scop nu mai trebuie să amintesc, că fiecare preot să fie stăpân absolut pe textul bibliei, ca astfel să cunoască locurile pe cari să sprijină ei, cciind să-și asigure succesul predicii, servindu-i mai departe cunoașterea complectă a bibliei în angajarea de discuții cu cei mai înflăcărați rătăciți în ai combatare cu desăvârșire și chiar repune, evidențiindu-i rătăcirea grozavă în care oarbeci.

Ținuta preotului totdeauna să fie pătrunsă de un moral superior, servind întreg aranjamentul vieții lui, ca drept model de urmat credincioșilor.

E de netăgăduit faptul, că fiecare preot își dă toată silința de a-i combatare cu toate prilejurile, dar cauza a doua și cea mai mare și care ajută sporirea rătăciților e *totala nepăsare și indiferență a autorităților administrative*, cari nu-și cunosc de alor datorie patriotică și creștinească de a sări în ajutorul preoțimei, nu prin îndeletniciri ce nu putem aștepta dela ei, dar numai din aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege, adecă de a opri propaganda demonstrativă ce o fac.

(Va urmă.)

Cerc religios în Lalașinț.

În 14/27 Oct. a. c. (la Cuv. Parascheva) și a ținut cercul religios Birchiș a V-a întrunire în comuna Lalașinț. Și aici sa săvârșit sft. Liturghie servită în sobor de către 7 preoți. Predica a rostit-o președintele L. Barzu. După liturghie sa celebrat taina sf. Maslu luând parte la acest act peste 200 femei evlavioasă. Cu aceasta ocazie din dăruiți benevole a încurs 400 Lei în favoarea fondului nostru cultural.

Notez, că la biserică au fost multe femei și puțini bărbați, aceștia chiar pe aceasta zi au fost chemați la controlul militar, bărbați între 18—45 ani.

Masa ni-sa servit în casa ospitală a preotului local I. Hădan.

După masă le orele 3 sa ținut în școală conferința biblică de cătră secretarul nostru Tr. Cibian. Acum deja să reînapoiază grosul bărbaților și astfel la conferința școala a fost ticsită de bărbați și femei. Aici sa ales din adins teză din biblie, fiind aici tare subminată biserica noastră de secta baptiștilor, cari își au în aceasta localitate pe căpetenia lor.

Le-am dat voie celor prezenți ca încât nu sunt încurat cu autare-va text din biblie, să ceară lămuriri dela conferețiarul nostru. Și asupra întrebărilor puse au fost deplin lămuriiți. Sperez că pe aceasta cale să va pune stavilă acestei rătăcirii, care pe căi necinstite caută să-se extindă, mistificând adevărul.

Terminându-se conferința sau împărțit știutorilor de carte, în mod gratuit, cărți de rugăciune și de conținut bisericesc. Și aceasta se va repeți și în celelalte comuni din cercul nostru. Stându-ne la dispoziție geja un frumușel fond, care ne permite să o facem.

După conferința membrii sau retras spre a debate celelalte puncte din program. Adecă s'a verificat procesul verbal al întrunirii anterioare. Apoi s'a făcut critica asupra predicii și a conferinței — ambele s'a declarat pe deplin succese, votându-se mulțămiiță.

Proxima întrunire s'a decis a să ținea la 5/18 Nov. a. c. în parohia Bacamezeu, staverindu-se și ordinea de zi.

Raportor.

INFORMAȚIUNI.

Unirea bisericilor românești. În chestiunea acesta care începe să agite tot mai mult pe oamenii dornici de a vedea țara consolidată pe temelii puternice și traince și-a spus părerea în zilele trecute unul dintre fruntașii politicieni ai țării, fostul senator Marius Teodorian Carada. D-sa declară între altele:

De rezolvarea chestiunii reunirii bisericilor românești depinde cimentarea unității naționale și desăvârșita unificare sufletească a românilor. Sunt

convins și de aceia, că modalitatea reunirii se va găsi repede, când bărbații politici vor înțelege limpede că unirea bisericilor românești o cere rațiunea de Stat.

— Pentru că rațiunea de stat, pretinde ca românii să nu se sălbească prin certuri confesionale căci acest ori cât se va spune, altfel nu vor putea înceta decât în ziua când toate bisericile românești vor forma un tot omogen.

— Cine spune că bisericile românești și fără a se uni pot lucra mână în mână, ori nu știe ce spune ori e un ipocrit. Două biserici absolut identice despărțite numai prin jurisdicțiune, nu pot trăi una lângă alta. Fatalitatea le duce ori la contopire, ori la luptă. Cine nu grăbește unirea, sădește război confesional. Acesta este adevărul adevărat.

De pe urma frecărilor acestora confesionale, nu va câștiga nimeni alt afară de vrășmașii statului și ai națiunii române.

Eu zic că reunirea trebuie să se facă și privesc viitorul cu încredere.

Pe câte știu însuși mitropolitul Sibiului ar fi sugerat ministerului Cultelor ideia de a constitui o comisie compusă din uniți și neuniți cari să cerceteze frățeste și în bună credință, cum s'ar putea face mai bine unirea bisericilor românești. Și de este așa, nu înțeleg de ce ministrul cultelor întârzie. Chestia este de o importanță capitală și urgentă.

Pe când era d-l Goga ministrul cultelor, un profesor de la facultate de teologie, și un ardelean neunit fără să știe unul de altul, i-au cerut să convoace în sinodul-local pe toți episcopii români fără excepție, spre ase sfătui asupra unificării tuturor bisericilor românești. D. Goga a căzut înainte de a se decide să facă un așa de însemnat act. Ceeace se cere acum d-lui Banu, este ceva mai modest, dar totuș na'r fi puțin lucru. În orice caz adunarea unei astfel de comisii, ar face să înceteze atâtea polemici înfructoase pe aceasta temă.

Pentru urmașii preotului martir. Comitetul foștilor legionari în gărzile naționale din Ardeal publică un călduros apel către toți oamenii de bine, pentru a-și da obolul ca ajutor văduvei Silvia Opriș și orfanilor săi din Cristiș; lângă Turda, unde vrednicul preot Ion Opriș, fusese împușcat de unguri în 1918, în ușa bisericii, când citea poporului chemarea la arme a Ardealului.

De imitat. Părintele protopop onorar din Ocolisul mare, Nestor Manciu, a dăruit aproape întreaga sa avere în valoare de peste două sute de mii lei, bisericilor noastre din numita comună, întemeind fundațiunea cu numele „Nestor și Florentina Manciu“. Din venitele fundațiunii se vor retribui slujitorii altarului

din Ocolisul mare. Darul preotului nostru, în deosebi în vremea deschilibrată de astăzi, e vrednic de toată recunoștința și lauda.

† **Maior Jenică Teodorescu** din Reg. 5 vânători, ginerile protopopului Mihail Lucața din Șiria a decedat la 19 Oct. 1923 în Lipscați (Basarabia) și a fost înmormântat în Rădăuți.

Ziarul „Universul“ primește din Dej un afiș care cuprinde o ordonanță redactată numai în ungurește și semnată „rendör fönök“ N. A. Miclescu.

Cu drept cuvânt, remarcă ziarul „Universul“ că și în cazul când această ordonanță a fost publicată și în românește, cel mai bun procedeu este tipărirea ordonanțelor pe acelaș afiș în ambele limbi.

Statul german a intrat în descompunere. Provinciile renane s'au desprins din unitatea Statului german proclamându-se republica. Toate instituțiile au arborat drapelul renan, fără ca poliția germană să fi opus cea mai mică rezistență.

Di Octavian Goga a adunat într'un volum admirabilele sale articole de politică românească, apărute în cursul acestui an în revista „Țara Noastră“.

— **O vastă** organizație de spionaj în favoarea Rusiei a fost descoperită în Bucovina.

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Sava Raicu Nr. 77, am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de case, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colaudări de tot felul de lucrări de zidiri, și întreprind toffelul de lucrări tehnice, clădiri etc.*

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

7—10

BIBLIOGRAFIE.

În editura librăriei diecezane din Arad a apărut o colecțiune frumoasă și bogată de: Colinde, cântece de stea și cântecele irosilor. Broșura se estinde pe 80 pagini.

Prin publicarea acestei colecțiuni de colinzi, tipografia diecezană face un serviciu mare literaturii noastre populare. E de dorit ca aceasta folositoare carte, menită a păstră frumoasele noastre datini strămoșești, să fie răspândită în cercuri cât mai largi. Prețul unui exemplar 5 Lei.

A apărut

Calendarul diecezan din Arad

pe anul 1924. Conține: Cronologia, Sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de post, Parastase oficiale, Sărbători naționale, Zile de repaus la judecătoria, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, Întunecimile anului 1924. Consemnarea târgurilor din Crișana, Bănat, Ardeal și vechiul Regat, Calendar economic pe 12 luni și o parte literară instructivă, împodobită cu foarte multe clișee.

Prețul unui exemplar fără șematism 7 Lei, cu șematism 9 Lei. Revânzătorii beneficiază rabat. Se poate comanda contra bani gata la librăria diecezană din Arad.

Important pentru toți institutorii și învățătorii. A apărut „*Chestiuni Metodice*” cuprinzând, metodică scris-cetitului și a celorlalte materii ajutătoare, de Ștefan Velovan profesor de pedagogie la școala normală din Craiova, Marin Florescu și Ilie Jeanu institutor din Craiova, foști institutori la școala primară de aplicație a școlii normale de învățători din Craiova. Volumul I. De vânzare la toate librăriile sau la Editura Scrisul Românesc Craiova.

CONCURSE.

Pentru îndeplinirea *catedrei de lucru manual* dela școala normală ort. rom. din Arad, se publică concurs cu termen de **15 zile**.

Dela recurenți se cere: să fie români ortodocși, să aibă cvalificație în regulă; să dovedească aceste studii și calități cu documente originale resp. copii dela notar public, prezentând totodată atestat de boțez și de serviciu.

Beneficiul ce se pune în vedere este acela, care ar fi și la un institut de stat între aceleași condiții de capacitate.

Cererile să fie trimise la Consistorul eparhial din Arad, în termenul de sus.

Arad, din șed. cons. dela 28 Sept. (11 Oct.) 1923.

Consistorul ort. român din Arad.

—□—

1—2

Pentru îndeplinirea parohiei **Șiștaroveț**, protopresbiterului Lipovei, devenită vacantă prin decedarea parohului Moise Suricescu conform ordinului consist. No. 3588/923 se publică din nou concurs cu termen **30 de zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt: 1. Un intravilan cu un techin. 2. Una sesiune parohială în estensiune de 30 jugh. 3. Birul legal și 4. Stolele legale. 5. Intregirea dotației preoțești dela stat. 6. Casă parohială nefiind. Comuna bsericească se va îngriji de locuință pentru preot până la zidirea casei parohiale.

Din venitul parohial jumătate până la 6 August 1924 vor compete văduvei preotese Suricescu, suportând în aceeași proporție și sarcinile de dări.

Alesul are să predice cel puțin de două ori pe lună, să supoarte toate dările după venitul parohial și să catihizeze la școalele primare din loc.

Parohia e de clasa a II., deci reflectanții au să dovedească că posed cvalificațiunea corespunzătoare și să se prezinte în sf. biserică din Șiștaroveț în termenul concursual în vreo Duminecă ori serbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie observând strict dispozițiunile Ș-lui 33 din Reg. pentru parohii.

Recursele ajustate cu documentele recerute și atestat despre eventualul serviciu prestat se vor înainta P. On. oficiu protopopesc ort. rom. din Lipova în termenul concursual.

Cei din altă dieceză au să dovedească că posed binecuvântarea P. S. Sale Dlui Episcop diecezan spre a putea recurge.

Șiștaroveț, din ședința Comitetului parohial ort. român, ținută la 3/16 August 1923.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Fabriciu Mănuila* protopop.

—□—

1—3

Pentru intregirea parohiei vacante de cl. I. din **Alioș**, protopopiatul Vinga, se publică din nou concurs cu termen de **30 zile**, dela prima apariție în „Biserica și Școala”.

Beneficiul este următorul:

1. Una sesiune parohială în estensiune de 30 jugh.
2. Un intravilan de 1 jugh.
3. Birul legal.
4. Stolele legale.
5. Intregirea dotației preoțești dela stat.
6. Casa parohială fiind deteriorată, comitetul parohial a luat angajamentul de a o renova. Până atunci parohului ales i se va asigura locuință într'un despărțământ al școlii confesionale.

Alesul va predica totdeauna când îi va fi rândul în serviciu, se va îngriji de văruirea pe dinnăuntru a casei parohiale, va suporta dările după beneficiul din parohie, va avea să catihizeze la școlile din loc și va fi îndatorat a ceda până la 7/20 IV. 1924 jumătate din întreg beneficiul parohiei văduvei preotese Țiucra.

Recursele adresate Comitetului parohial din Alioș

se vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc din Vinga. Iar reflectanții au să se prezinte în sf. biserică ort. română din Alioș spre a se face cunoscuți poporului.

Cei din altă dieceză vor cere binecuvântarea P. S. Sale Dlui Episcop diecezan spre a putea recurge.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Dr. P. Țiucra*, protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa primă din **Semlac**, devenită vacantă prin moartea preotului *Lazar Adamoviciu*, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile**, dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Venitele sunt: 1. Una sesie parohială constătoare din 32 jugh. cad. pământ arător. 2. 400 Lei bir parohial. 3. Stolele legale. 4. Intregire de salar dela stat.

Alesul preot este obligat a catehiza elevii ortodocși dela școalele primară din comună și va suporta toate dările după sesie și după venitele din parohie.

Doritorii de a reflecta la aceasta parohie sunt poftiți ca recursele adresate Comitetului parohial din Semlac și ajustate cu testimoniu de cvalificație pentru parohii de clasa primă, cu testimoniu de maturitate și eventual cu atestat despre serviciul prestat pe terenul bisericesc școlar, să le înainteze Prea On. Oficiu Protopopesc din Arad în termenul concursual, în care restimp pe lângă respectarea dispozițiilor cuprinse în § 33 din Regulamentul pentru parohii și pe lângă încunoștințarea prealabilă a P. O. D. Protopop, vor avea să se prezinte în sf. Biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie, iar întrucât vor fi din alta dieceză, vor avea să dovedească, că pentru a recurge au consimțământul P. S. Dlui Episcop diecezan.

Comitetul parohial ort. rom. din Semlac.

In conțelegere cu: *Traian Vașianu* m. p. protopop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa I. **Grocna**, să publică concurs cu termen de **30 zile**.

Beneficiu parohial: 1. Sesia parohială. 2. O grădină parohială fără casă parohială. 3. Birul și stolele legale.

Alesul va plăti contribuția după beneficiul din parohia și va catehiza la școlile din loc fără alta remunerație dela parohie.

Intrucât nu se vor prezenta reflectanți cu cvalificație de cl. I-a, sunt admiși și cei cu cval. de clasa II-a.

Rugarea de concurs, ajustată regulamentar, privăzută dela cei din alte Dieceze și cu act de învoire

a P. S. Sale Dlui Episcop din Arad, că pot recurge la aceasta parohie, adresată Comitetul parohial, este a se înainta oficiului protopresbiteral ort. rom. din Buteni. Reflectanții să observe Regulamentul la îndeplinirea parohiilor.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *F. Roxin*, protopop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. II-a din **Gil**, protopopiatul Buteni, să publică concurs cu termen de **30 zile**.

Beneficiul din parohie: 1. Sesia parohială. 2. Casă parohială. 3. Ștole și bir legal.

Intrucât nu se vor prezenta reflectanți cu cval. de cl. II-a, sunt admiși și cu cval. de cl. III-a.

Alesul va predica regulat în sf. biserică, va catehiza la școlile din loc fără alta remunerație și va plăti contribuția după beneficiul său.

Reflectanții au să se acomodeze Regulamentului pentru îndeplinirea parohiilor, iar cei din alte Dieceze să adreseze la petit act despre învoirea Consistorului nostru din Arad, că pot recurge la acest post.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *F. Roxin*, protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. II-a **Chisindia**, devenită vacantă prin decedarea preotului *Ștefan Stan*, să publică concurs cu termen de **30 zile**.

Salarul din parohie: 1. Sesie parohială de 30 jugh. 2. Bir și stole legale. 3. Un intravilan parohial fără casă parohială.

Alesul va predica cel puțin de două ori pe lună, va catehiza la școala din loc fără remunerație dela parohie.

Văduva rămasă de *Șt. Stan* conform §. 26 din Reg. va beneficia $\frac{1}{2}$ din venitul acestei parohii până la 19 Aug. 1924.

Alesul va administra și parohia a II-a vacantă din Chisindia și va beneficia venitele acestei parohii afară de sesia par.

Intru cât nu se vor prezenta reflectanți cu cval. de cl. II-a sunt admiși și cei cu cval. de cl. III-a.

Reflectanții vor trimite recursele oficiului ppt. din Buteni. Dela recurenții din alte dieceze trebuie învoirea P. S. Sale Episcopului Aradului să poată recurge.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *F. Roxin*, protopop.

3—3

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Censura presei.**